

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 6. Макроекономічний аналіз

Освітньо-професійна програма **Економічна кібернетика**
Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність **051 Економіка**

Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Затверджено на засіданні кафедри
економічної кібернетики
Протокол № 2 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Макроекономічний аналіз
Викладач	к.е.н., доцент Пілько А.Д.
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	andriy.pilko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/7394
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kek.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij-vykladachiv/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Макроекономічний аналіз» використовує досягнення різних теоретичних шкіл і покликана сформулювати цілісне бачення спектру задач, вирішення яких із застосуванням економіко-математичного інструментарію є пріоритетним в контексті формування макроекономічної політики та її складових на сучасному етапі розвитку.

Методологія і методика, що використовується в дисципліні, базуються на здобутках макроекономіки, системного підходу, роботах вітчизняних і закордонних вчених з питань формування, аналізу та прогнозування монетарної, боргової, бюджетної, фіскальної, зовнішньоекономічної політики держави та особливостей їх моделювання.

Актуальність вивчення дисципліни «Макроекономічний аналіз» в Україні ґрунтується на необхідності постійного удосконалення існуючих та розробки нових підходів до визначення та розв'язання складних економічних задач, пов'язаних з формуванням макроекономічної політики на основі аналізу її складових.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Об'єктом дисципліни є процеси функціонування національної економіки.

Предметом вивчення дисципліни є теоретико-методичні, організаційно-економічні аспекти функціонування національної економіки та формування основних механізмів її регулювання.

Метою вивчення дисципліни є формування знань і навичок стосовно теоретико-методичних основ проведення макроекономічного аналізу з використанням можливостей економіко-математичного моделювання, а також вивчення характеру впливу складових макроекономічної політики на систему національних рахунків та значення інших макроекономічних індикаторів.

Дисципліна покликана формувати сучасне економічне мислення та світогляд студентів, забезпечити оволодіння ними сучасними знаннями та методами формування та практичного застосування моделей оцінювання, аналізу та прогнозування макроекономічних показників.

Мета реалізується через цілі:

1. ознайомлення з існуючими підходами до проведення аналізу національної економіки, їх еволюцією та завданнями, які вирішуються з їх допомогою;

2. формування навиків самостійної розробки моделей оцінювання, аналізу та прогнозування макроекономічних показників на основі наявної статистичної інформації;

3. формування навиків обґрунтування рішень щодо оптимізації управління монетарною, борговою, фіскальною, бюджетною та зовнішньоекономічною політикою на основі проведених модельних розрахунків.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Інтегральна компетентність

ІК Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК12. Здатність розробляти та досліджувати економіко-математичні моделі діяльності об'єктів ринкової економіки та бізнес-процесів, проводити їхній аналіз, оцінювання, прогнозування, планування та вдосконалення систем керування ними.

СК13. Здатність аналізувати соціально-економічні системи і процеси на засадах класичних методів моделювання, а також синергетики, нелінійної економіки, системної та хаотичної динаміки.

СК14. Здатність застосовувати сучасні математичні методи та інформаційні технології для побудови моделей аналізу та прогнозування, визначення тенденцій розвитку соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання

1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
16. Здійснювати моделювання економічних об'єктів різної складності на мікро-, мезо- та макрорівні з позиції сучасних економічних концепцій, забезпечувати інформаційно-аналітичну підтримку бізнес-процесів та інноваційної діяльності.
17. Аналізувати соціально-економічні об'єкти і процеси на засадах класичних та сучасних методів моделювання, розробляти управлінські рішення з альтернативними варіантами за допомогою інформаційних технологій.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год. (денна форма)

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Практичні заняття	18
Самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	051 Економіка	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Денна форма		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
1. Макроекономічний аналіз як наука про функціонування та регулювання національної економіки	2	2	5
2. Система національних рахунків як інструмент макроекономічного аналізу	2	2	8
3. Аналіз реального сектору економіки	2	2	8
4. Аналіз монетарної політики	4	4	8
5. Аналіз боргової політики	2	2	8
6. Аналіз фіскальної та бюджетної політики	2	2	8

7. Аналіз зовнішньоекономічної політики	2	2	5
8. Аналіз макроекономічних дисбалансів	2	2	4
Усього годин	18	18	54

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки.</p> <p>Загальна оцінка, яка максимально становить 100 балів, виводиться на основі суми балів, отриманих за всі види контролю знань.</p> <p>Структура розподілу балів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) тестування в системі дистанційного навчання за темами практичних занять – 20 балів; 2) виконання і захист розрахункових робіт – 20 балів; 3) самостійна робота: опрацювання окремих питань з тем дисципліни з проходженням тестування в системі дистанційного навчання – 5 балів; 4) виконання підсумкової контрольної (тестової) роботи - 5 балів. 5) екзамен – 50 балів <p>100 бальна – поточна успішність, тести в системі дистанційного навчання, написання та захист розрахункових робіт, контрольна робота;</p> <p>“<i>відмінно</i>” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“<i>добре</i>” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“<i>задовільно</i>” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє</p>
--	--

правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;
“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання розрахункових робіт.</p> <p>В процесі оцінювання рівня написання розрахункових робіт звертається увага на своєчасність застосування відповідного інструментарію для вирішення поставлених задач, володіння навиками постановки та вирішення задач економіко-математичного моделювання, правильність графічної інтерпретації результатів побудови відповідних моделей, правильність розрахунків, грамотність та повноту формулювання проміжних та остаточних висновків до розрахункової роботи.</p>
Практичні заняття	Під час практичних занять студенти беруть участь в дискусіях та розв'язуванні задач, передбачених курсом на іноземній мові.
Самостійна робота	Студент опрацьовує теми, що передбачені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх передбачених форм роботи, відсутність негативних оцінок, невідпрацьованих пропущених занять. Студенти, які в установлений термін не виконали усіх форм роботи і (або) отримали менше 50 балів за поточний контроль

	<p>направляється на талон № 2. До того часу, студенти мають виконати/доопрацювати всі форми роботи. Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються і входять у загальну систему оцінювання знань. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування в системі дистанційного навчання</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів денної форми навчання передбачає виставлення підсумкової екзаменаційної оцінки (максимальна оцінка – 100 балів). Підсумкова оцінка виставляється за результатами роботи на практичних заняттях, виконання та захисту розрахункових робіт, проходження тестів в системі дистанційного навчання, контролю самостійної роботи та складання іспиту.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 4. Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім.</p>

	<p>Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Крім того, отримання додаткових балів є можливим у випадку представлення студентом викладачу сертифікатів, котрі засвідчують проходження навчання на освітніх платформах Coarsera, Udemy, Prometheus та ін. з даної дисципліни (окремих розділів дисципліни).</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Рекомендована література

1. Длугопольський О.В. Макроекономічний аналіз. Опорний конспект лекцій. Тернопіль. 2015.
2. Радіонова І.Ф., Усик В.І. Макроекономічний аналіз національної економіки: Навчальний посібник. –Камянець-Подільський: Аксіома, 2015. – 304 с.
3. Макроекономічний аналіз: навчальний посібник [Електрон- ний ресурс] / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Мащенко та ін.–Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. –2017. – 275 с.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник. 4-те вид. перероб. І доп. К.: Знання, 2018. 743 с
5. A.Pilko, V.Chepyha Modeling of relationships between macroeconomic indicators and sovereign debt indicators. International collective monograph. Actual problems of system analysis and modeling of management processes. Under the editorship V. Ponomarenko, L. Guryanova, Ya. Peliova, E. Nizhynskiy – Bratislava-Kharkiv, VSHEM – HNEU named after S. Kuznetsia, 2023. – 408 p., p. 69-86.
6. А.Пілько, В.Крамар Підходи до моделювання впливу інфляційних очікувань на інфляцію. Міжнародна колективна монографія. Актуальні проблеми системного аналізу та моделювання процесів управління. За ред. В. Пономаренка, Л. Гур'янової, Я. Пеліової, Е. Ніжинського – Братислава-Харків, ВШЕМ – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 408 с., с. 87-100.
7. A.Pilko, V.Chepyha Modeling of state debt security threshold levels evaluation processes. Modern science: challenges of today: Collective monograph. Bratislava, Slovakia, 2023. P. 182-202
8. Пілько А.Д., Чепига Б.Т. (2023) Аналіз впливу монетарних інструментів на величину внутрішнього боргу в контексті постановки та вирішення задачі моделювання порогового рівня боргової безпеки. Проблеми економіки, (2) 231-239
<https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-231-239>
9. Крамар В.Р., Пілько А.Д. Моделі аналізу інфляційних очікувань. Науковий погляд: економіка та управління. 2022. №2 (78). С.164-173.
10. Пілько А.Д., Крамар В.Р. Вплив монетарної політики на фінансову стійкість банківської системи: постановка задачі моделювання. Бізнес Інформ. – 2021. – №2. – С. 81-88.

Викладач _____ А.Д.Пілько